

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет Педагогічний

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

СИЛАБУС

ВИРОБНИЧА (ПЕДАГОГІЧНА) ПРАКТИКА: І ЦИКЛ НУШ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»
Спеціальність А3 Початкова освіта
Галузь знань А Освіта

Затверджено на засіданні кафедри
початкової освіти та освітніх інновацій
протокол №1 від 26 серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва практики	Виробнича (педагогічна) практика: І цикл НУШ
Викладач (-і)	доцент Ілійчук Любомира Василівна
Контактний телефон викладача	+380507075060
Е-mail викладача	liubomyra.iliichuk@pnu.edu.ua
Формат практики	Виробнича (педагогічна) практика
Обсяг практики	6 кредитів ECTS, 180 годин
Консультації	Згідно з розкладом
2. Анотація	
<u>Предметом проходження виробничої практики</u> є формування та розвиток у майбутніх фахівців професійних умінь і навичок на базі отриманих теоретичних знань у реальних умовах діяльності початкової ланки освіти, створення умов для самореалізації та самовизначення особистості здобувача. У результаті проходження виробничої практики здобувачі вищої освіти ознайомлюються із основними нормативними документами, які регламентують освітній процес у початковій школі; особливостями системи контролю, перевірки, оцінювання та обліку навчальних досягнень учнів; традиційними та альтернативними технологіями навчання, виховання і розвитку дітей. Перебуваючи на практиці, вони мають змогу працювати з нормативними освітніми документами; правильно й доцільно використовувати в практиці своєї роботи науково-теоретичні засади педагогіки, психології, спеціальних методик навчання; здійснювати контроль, перевірку, оцінювання та облік навчальних досягнень учнів з різних предметів. Здобувачі вищої освіти за час проходження виробничої практики розробляють конспекти уроків із застосуванням ефективних методів і форм навчання; здійснюють аналіз та самоаналіз уроку та виховного заходу; планують та організовують освітній процес відповідно до вимог Нової української школи.	
3. Мета та цілі виробничої практики	
<u>Мета виробничої практики</u> полягає у закріпленні та поглибленні знань здобувачів вищої освіти з психолого-педагогічних і фахових дисциплін, оволодінні уміннями та навичками застосування цих знань для розв'язання педагогічних завдань; формуванні творчого, дослідницького підходу до організації педагогічної діяльності, здатності до здійснення самоконтролю, самоаналізу та об'єктивної самооцінки власної діяльності, проведення різних типів уроків із застосуванням сучасних технологій навчання, організації наукових досліджень із використанням ефективних методів і методик педагогічних досліджень. <u>Завданнями виробничої практики</u> є сформувати у здобувачів вищої освіти систему знань та компетентностей, а також здатності використовувати науково-теоретичні засади педагогіки, психології, спеціальних методик навчання у процесі проведення уроків та ранкових зустрічей; планувати та організовувати освітній процес, дотримуючись дидактичних принципів і правил навчання; методично правильно розробляти й оформляти конспекти уроків із застосуванням інноваційних методів і форм навчання; здійснювати контроль, перевірку, оцінювання та облік навчальних досягнень учнів з різних предметів; проводити аналіз та самоаналіз власної педагогічної діяльності.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<u>Загальні компетентності:</u> ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	

ЗК-4. Здатність працювати в команді, міжособистісної взаємодії.

ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-9. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.

СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність.

СК-5. Здатність до проектування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.

СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.

СК-10. Здатність до професійно-педагогічної діяльності в інклюзивному середовищі з різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами.

СК-11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.

СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.

СК-13. Здатність до формування у здобувачів початкової освіти інфомедійної грамотності, критичного мислення та умінь аналізувати медійну інформацію.

СК-14. Здатність здійснювати професійну діяльність в умовах регіонального освітнього середовища.

Програмні результати навчання:

ПР-01. Організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

ПР-02. Управляти складною професійною діяльністю та проєктами в умовах початкової школи,

виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.

ПР-03. Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.

ПР-04. Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.

ПР-05. Організовувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.

ПР-06. Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПР-07. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових, індивідуальних, особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПР-08. Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.

ПР-09. Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПР-10. Використовувати в освітній практиці різні прийоми формувального, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.

ПР-11. Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.

ПР-12. Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.

ПР-13. Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проєктувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.

ПР-14. Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

ПР-15. Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу.

ПР-16. Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.

ПР-17. Формувати критичне мислення та інфомедійну грамотність учнів початкових класів.

ПР-18. Використовувати особливості регіонального освітнього середовища для ефективного навчання і виховання учнів початкової школи.

ПР-19. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні

необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх у професійній діяльності.			
5. Організація і зміст практики			
Обсяг практики			
Вид практики			Загальна кількість годин
Виробнича практика			180
Ознаки практики			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ Вибірковий
6	Початкова освіта	3	Нормативний
План проходження практики			
Вид роботи			Кількість годин
1. Ознайомлення із особливостями організації освітнього процесу в НУШ, специфікою вирішення дидактичних, виховних, розвивальних завдань у початковій школі, аналіз діяльності учителя початкових класів.			30
2. Підготовка та проведення уроків і ранкових зустрічей у початкових класах, організація виховної роботи зі здобувачами освіти, виконання індивідуального творчого завдання, складання психолого-педагогічної характеристики на учня, взаємодія з вчителем та батьками дітей, аналіз проведених уроків, ведення щоденника практики.			90
4. Укладання звітної документації практики (щоденник виробничої практики, звіт за результатами проходження практики, конспекти уроків і ранкових зустрічей, індивідуальне творче завдання, психолого-педагогічна характеристика на учня, фото- та відеозвіт практики).			40
5. Захист матеріалів практики на підсумковій конференції та підготовка презентації за результатами виконаних всіх видів робіт на базі практики.			20
6. Система оцінювання практики			
Загальна система оцінювання практики	Оцінювання виробничої практики здійснюється за 100-бальною шкалою. За якість виконання різних видів робіт відповідно до національної шкали виставляються оцінки «відмінно» (90–100 балів), «добре» (70–89 балів), «задовільно» (50–69 балів), «незадовільно» (менше 50 балів). На підставі оцінок за кожен вид роботи здобувача вищої освіти виставляється загальна оцінка. Основними вимогами до оцінювання результатів виробничої (педагогічної) практики є: - повнота та якість виконання програми та завдань виробничої (педагогічної) практики; - ставлення до професійної діяльності (творчий підхід до виконання завдань, прагнення оволодіти професійними вміннями та навичками, рівень активності та ін.); - повнота, достовірність і правильність оформлення звітної документації; - характеристика та оцінка діяльності на базі практики; - сукупність нових знань і компетентностей, отриманих здобувачем вищої освіти під час проходження практики, що відображені у звітній документації і продемонстровані на захисті матеріалів практики.		
Вимоги до документації практики	За результатами проходження виробничої (педагогічної) практики здобувачі вищої освіти оформляють відповідним чином та подають керівникам-методистам для оцінювання		

	наступні документи: звіт практики, щоденник практики, конспекти уроків та ранкових зустрічей, індивідуальне творче завдання, психолого-педагогічну характеристику на учня, а також готують презентацію щодо проходження практики в закладі освіти. При виставленні підсумкової оцінки з виробничої (педагогічної) практики враховуються: - оцінки за всі види діяльності здобувача вищої освіти під час проходження практики: - індивідуальний звіт – 5 балів - щоденник практики – 5 балів - конспекти уроків, ранкових зустрічей – 50 балів - психолого-педагогічна характеристика на учня – 5 балів - індивідуальне творче завдання – 10 балів - оцінка бази практики – 5 балів - оцінка захисту практики – 20 балів Відсутність будь-якого із звітних документів є підставою для недопуску здобувача до захисту матеріалів практики. Захист матеріалів виробничої (педагогічної) практики відбувається при комісії, яка створюється відповідно до розпорядження дирекції педагогічного факультету, та оцінюється максимально в 20 балів.
Умови допуску до захисту практики	Здобувач вищої освіти допускається до захисту матеріалів практики, якщо був присутній на базі практики, виконав всі поставлені перед ним завдання. Обов'язковою умовою допуску до захисту виробничої (педагогічної) практики є наявність належно оформленої звітної документації.
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік Форма здачі – усна, у вигляді презентації.

7. Політика

Академічна доброчесність. Підготовка звітних матеріалів виробничої (педагогічної) практики та взаємодія викладача із здобувачем вищої освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<http://surl.li/vystzz>), Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<http://surl.li/fhjkjz>), Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<http://surl.li/qwibaw>), Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<http://surl.li/lympni>).

Відвідування практики. Неприпустима відсутність здобувача вищої освіти на базі практики, невиконання поставлених завдань. Щотижня відбуваються консультації із факультетським керівником практики і керівниками-методистами від університету. Обов'язковим для отримання допуску до захисту практики є відвідування бази практики, здійснення організаційно-педагогічної, навчально-виховної та науково-дослідної діяльності у початковій школі, а також наявність всіх звітних документів виробничої практики. Питання, пов'язані із проходженням практики регулюються Положенням про організацію та проведення практики у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<http://surl.li/nebaj>).

Документація практики: характеристика із бази практики, звіт практики, щоденник практики, конспекти уроків та ранкових зустрічей, індивідуальне творче завдання, психолого-педагогічна характеристика на учня, презентація на захист практики.

1. Рекомендована література

1. Державний стандарт початкової освіти : Постанова кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF#Text>
2. Концепція Нової української школи. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
3. Педагогічна практика в початковій школі : навчально-методичний посібник / за ред. О. Б. Будник. Івано-Франківськ : ПП Бойчук А.Б., 2016. 320 с.
4. Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <http://surl.li/qwibaw>
5. Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. URL: <http://surl.li/lympni>
6. Положення про організацію та проведення практики у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <http://surl.li/nebaj>
7. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

Викладач,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри початкової освіти
та освітніх інновацій

Любомира ІЛІЙЧУК